

Alen Bešić

ZLATNI PRESJEK

1.

Paziš kome se pričaš i ko te svjedoči. Jer, sa svakom rječju što promine u druge manje te ima. Slutiš kako se, u tami hladnih odaja, ljušte slova zaboravljenog ljetopisa. Pohranjuješ slike kao sjeme egzotičnog bilja, čekajući strpljivo iz herbarijuma da prolista. Utvarno sam, ispijaš orošenu čašu rizlinga, i pomišljaš da prava poezija vjerovatno prebiva u jednostavnosti koju nikako da dosegneš: u nasušnoj očiglednosti kriške hljeba na stolu, očaravajućoj običnosti zdjele maslina, neporecivoj toplini kamene klupe na koju polažeš dlan. Odjednom – podne. I zaista, kako ne zavidjeti oku na čistoj blagovijesti, na plavetnilu što rezbari konture zvonika u kom se opet sabira tišina? Jato golubova poput crnog sazviježđa u divljoj spirali odmiče van pogleda, svijesti, pamćenja. I jedan se srebrni balon, ispušten od straha, otiskuje niz agoniju odjeka. Bezglasna, podrhtava sjenka sunčanog sata.

2.

Bezglasna, podrhtava sjenka sunčanog sata. Iskradaš se iz kuće, tjeran nečim zagonetnijim od nedostatka nadahnuća. Možda neizdržljivim stidom, što te rasparčava kad god pomisliš da svoje pjesme dovikneš preko ulice prijateljima. Ili nečim zemaljskijim, pukom glađu, recimo. Kao insekt ticalima, pogledom oprezno opipavaš svijet, ovlaš dodiruješ ravnodušni horizont. Na trenutak, zatvorivši kapiju za sobom, zaboravljaš iscrpljeni obrazac po kome oskudno tkaš pismo: neko proteklo ljeto, zreli dan, ravnoteža elemenata, odsutno more čiji ti se modri atomi, naneseni lahorom kroz zastore vremena, u ritmu disanja rastvaraju u

umu, ostavljajući za sobom krte ljuštore čežnje,
oblutke nekoliko preživljenih ljubavi, beskrvnu
poeziju što žudi za suncem dragocjenih kasnih
spoznaja. Silaziš na pusto žalo i, kao prvi put da to činiš,
u dlanovima prevrćeš školjku, kušaš smokvu, izuvaš se.

3.

U dlanovima prevrćeš školjku, kušaš smokvu, izuvaš se.
Ali već sivo, čamotno more briše tvoje tragove po pijesku,
spira izlomljenu kružnicu tih milimetarskih lutanja, od
sobe do plaže, od pisma do tijela, od sebe do sebe. Od mene
do tebe. Čempresi izgaraju u predvečerje Ivanjske noći.
Bolni magareći rev potresa zamućene zvijezde, dok zamiru
posljednji damari svjetlosti. Plačeš na ovoj toliko poznatoj obali,
ali ne zato što svijet možda izgleda mekši i prisniji obložen
finom opnom suza, već zbog jednog stiha kojim ti se neko
obratio prije nekoliko stoljeća i koji te danas konačno pronašao:
Davno sam ti legao i dugo ti mi je ležati – kroz baršun mahovine
prosijava epitaf sa okrnjenog stećka, plamti poslanica mrtvih,
šapat iz kamena, glasovi bez slika. Čista si nepomičnost, ove
prekratke noći, dok tragaš za zlatnim presjekom riječi koje neće
poput zapaljene strijele zaparati tamno nebo, logikom nadigravši
geometriju pada, nego korakom kornjače domiliti iz zaborava,
iz sna, izroniti iz beskrajnog okeana vremena, i
tiho se sklopčati u nečijem umornom srcu.

4.

“Tiho se sklopčati u nečijem umornom srcu”,
zapisuješ i polako odmičeš lice od tog iskrivljenog
ogledala. Rasplinjuje se tajna prepoznavanja i,
kao plima, uz kičmu ti strasno mili praznina.
Negdje izvan pisma, u svemu što je prećutano,
slutiš, opet je neokrznuta ostala suština. Kraj
otvorenog prozora miluješ busolu, dok sa televizora
dopire huka valova, krici galebova, komešanje
bluna. Nevičan plovidbi, odiljanju, vezivanju
pomorskih uzlova, krivotvoritelj si zaludnih brodskih
dnevnika. More je oko nas, ali je soba u nama, poput
tromba-ubojice, misao ova vršlja deltama tvoga krvotoka,

ukleta olupina izgubljena u fjordovima ispod usijanih sljepoočnica. Pomahnitala je magnetna igla. U maglini, duž boka osjetiš dodir glečera. Da, iznutra se otvara kao vlas tanušna naprslina, kroz koju će slana voda u tebe da pokulja. Pucketa parket iza tvojih leđa, to na prstima se prikrada svakodnevno ništa.

5.

Na prstima se prikrada svakodnevno ništa. Pješčanik na stolu je aritmično srce, u uskom grlu zakrivljuje se vrijeme. Užasava te ideja o dvojniku, ogledala koja pamte odraze, rasipanje riječi. Mekim ludilom, svetom bolešću prilika nekih lomnih, u teškim jesenjim kaputima, utopljenih u plave sutone, nisi bio blagosiljan; možda ponekad tek mutnim rojenjem zvuka ispod kože: tromim talasanjem heksametra (još ti jedino tu mreškanje rastopljenog srebra Mediterana ima nekog smisla), ili šupljim ehom psalmā, tih ambisa taštine i strijepnje, što poput mrtvih ptica padaju na zemlju. U vrtu, oko posudica sa mlijekom skupljaju se zadihani ježevi. Iz tmine djetinjstva nepogrješivo izranjaju opiljci pjesme: *...van staze, puta... povazdan luta...* i svrdlaju meso sa upornošću tupog harpuna. San o kući, povratku, postelji pod panjem ili na panju. Na mjesečini, krtice izlaze iz humki, trepcu zvjezdanim očima.